

## ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

**Esas Sayısı : 2005/96**

**Karar Sayısı : 2005/94**

**Karar Günü : 29.11.2005**

**R.G. Tarih-Sayı :R.G.'de yayımlanmamıştır. (Karar verilmesine yer olmadığına)**

**İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN : Danıştay Onbirinci Daire**

**İTİRAZIN KONUSU : 28.12.2004 günlü, 5277 sayılı 2005 Mali Yılı Bütçe Kanunu'nun 37. maddesinin (d) fıkrasının Anayasa'nın 87., 88., 161. ve 162. maddelerine aykırılığı savıyla iptali istemidir.**

### **I- OLAY**

Davacı hakkında uygulanan işlemin ve bu işlemin dayanağını oluşturan 01.02.2005 tarihli ve 349 sayılı olur ile yürürlüğe konulan Sağlık Bakanlığı'na Bağlı İkinci ve Üçüncü Basamak Sağlık Kurumlarında Görevli Personele Döner Sermaye Gelirlerinden Ek Ödeme Yapılmasına Dair Yönerge'nin iptali için açılan davada, itiraz konusu kuralın Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Danıştay Onbirinci Daire iptali için başvurmuştur.

### **II- İTİRAZ KONUSU YASA KURALI**

5277 sayılı 2005 Mali Yılı Bütçe Kanunu'nun 37. maddesinin (d) fıkrası şöyledir:

*“d) 4.1.1961 tarihli ve 209 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin ikinci fıkrasından sonra gelen hükümleri aşağıdaki şekilde uygulanır:*

*Personelin katkısıyla elde edilen döner sermaye gelirlerinden, 14.7.1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (A) fıkrasına göre çalışanlardan döner sermayeli sağlık kurum ve kuruluşlarında görevli olan personel ile bu kurum ve kuruluşlarda 10.7.2003 tarihli ve 4924 sayılı Kanun uyarınca sözleşmeli olarak istihdam edilen sağlık personeline, mesai içi veya mesai dışı ayrımı yapılmaksızın ek ödeme yapılabilir. Sağlık kurum ve kuruluşlarında Bakanlıkça belirlenen hizmet sunum şartları ve kriterleri de dikkate alınmak suretiyle, bu ödemenin oranı ile usûl ve esasları; personelin unvanı, görevi, çalışma şartları ve süresi, hizmete katkısı, performansı, serbest çalışıp çalışmaması ile muayene, ameliyat, anestezi, girişimsel işlemler ve özellik arz eden riskli bölümlerde çalışma gibi unsurlar esas alınarak Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Sağlık Bakanlığınca belirlenir.*

*Yukarıdaki fıkra göre personelin katkısıyla elde edilen döner sermaye gelirlerinden personele bir ayda yapılacak ek ödemenin tutarı, ilgili personelin bir ayda alacağı aylık (ek gösterge dahil), yan ödeme ve her türlü tazminat (makam, temsil ve görev tazminatı hariç) toplamının, pratisyen tabip ve dış tabiplerinden serbest çalışanlara % 250'sini, serbest çalışmayanlara % 500'ünü, uzman tabip, Tıpta Uzmanlık Tüzüğünde belirtilen dallarda bu Tüzük hükümlerine göre uzman olanlar ve uzman dış tabiplerinden serbest çalışanlara % 350'sini, serbest çalışmayanlara % 700'ünü, serbest çalışmayan klinik şef ve şef yardımcılarına % 800'ünü, diğer personele ise % 150'sini geçemez. İşin ve hizmetin özelliği dikkate alınarak*

yoğun bakım, doğumhane, yeni doğan, süt çocuğu, yanık, diyaliz, ameliyathane, kemik iliği nakil ünitesi ve acil servis gibi özellikli hizmetlerde çalışan personel için % 150 oranı, % 200 olarak uygulanır. 4924 sayılı Kanun uyarınca sözleşmeli olarak istihdam edilen sağlık personeline yapılacak ek ödemenin tutarı ise aynı birimde aynı unvanlı kadroda çalışan ve hizmet yılı aynı olan emsali sağlık personeli esas alınarak belirlenir ve bunlara yapılacak ek ödeme, hiçbir şekilde emsaliye yapılabilecek ek ödeme üst sınırını geçemez. Ancak, söz konusu Kanun uyarınca istihdam edilen pratisyen tabip ve uzman tabiplerden, Devlet Memurlarının Yer Değiştirme Suretiyle Atanmalarına Dair Yönetmeliğe ekli (1) sayılı cetvelde yer alan 5 ve 6 ncı hizmet bölgelerinde bulunan illerden Bakanlıkça belirlenen yerlerde çalışanlara, görev yaptıkları birimlerin döner sermaye gelirlerinin yetersiz olması nedeniyle üst limitin altında ek ödeme yapılması halinde, merkeze aktarılan % 2 oranına kadar olan paya ilave olarak alınacak paydan karşılanmak ve görev yapılan birimin döner sermaye gelirlerinden yapılacak ek ödeme ile birlikte hiçbir şekilde bu fıkra da belirlenen üst sınırı geçmemek üzere Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Sağlık Bakanlığınca belirlenecek usûl ve esaslara göre ayrıca ilave ek ödeme yapılabilir.

Personelin katkısı ile elde edilen döner sermaye gelirlerinden, o birimde görevli personele yapılacak ek ödeme toplamı, ikinci ve üçüncü basamak sağlık kurumlarında, ilgili birimin carî yıldaki döner sermaye gelirinin % 50'sini, birinci basamak sağlık kuruluşlarında ise, ilgili birimin carî yıldaki döner sermaye gelirinin % 65'ini aşamaz.

Sağlık Bakanlığına bağlı döner sermaye işletmeleri; sağlık hizmetlerinin iyileştirilmesi, kaliteli ve verimli hizmet sunumunun teşvik edilmesi, sağlık kurum ve kuruluşlarının kendi imkânlarıyla karşılayamadıkları ihtiyaçların giderilmesi, eğitim, araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin desteklenmesi, birinci basamak sağlık kuruluşlarının desteklenmesi ve Bakanlık merkez teşkilâtında görev yapan memurlar ile sözleşmeli personele ek ödemede bulunulması amacıyla Bakanlıkça yapılacak giderlere iştirak etmek için aylık gayrisafi hasılatı aylık tahsil edilen tutarın % 2'sini geçmemek üzere Sağlık Bakanlığınca belirlenecek oranı Bakanlık Döner Sermaye Merkez Saymanlığı hesabına aktarırlar. Bu hesapta toplanacak tutarların dağılım ve sarfına ilişkin kriterler ile personele yapılacak ek ödemenin oran, usûl ve esasları Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Sağlık Bakanlığınca belirlenir. Personele yapılacak ek ödemenin miktarı, en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) % 200'ünü geçemez. Ek ödeme miktarı; görev yapılan birim ve iş hacmi, görevin önem ve güçlüğü, çalışma süresi, personelin sınıfı, kadro unvanı, derecesi ve atanma biçimi gibi kriterler ile personele aylık ve özlük hakları dışında ilgili mevzuatına göre yapılan diğer ilave ödemeler dikkate alınarak belirlenir. Merkez teşkilatında görev yapan personele bu fıkra kapsamında yapılacak toplam ek ödeme, döner sermaye işletmelerinden carî yılda aktarılan tutarın % 50'sini geçemez ve bu ödemeler gelir vergisine tâbi tutulmaz.

Diğer kamu kurum ve kuruluşlarından Sağlık Bakanlığı merkez teşkilâtında bağımsız daire başkanı veya daha üst unvanlı kadrolara görevlendirilenlere, bu kadro unvanları için öngörülen tutarda ek ödeme yapılır. 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 38 inci maddesine göre Sağlık Bakanlığı merkez teşkilâtı ve bağlı sağlık kurum ve kuruluşlarında görevlendirilenler, aynı maddede belirtilen ilave ödemelerden yararlanmamak kaydıyla, Bakanlık merkez veya bağlı sağlık kurum ve kuruluşunda görev yaptıkları unvan için belirlenen ek ödemeden faydalandırılır.

Birinci basamak ve koruyucu sağlık hizmetlerinin geliştirilmesi ve bölgelerarası gelişmişlik farklarının giderilmesi amacıyla, döner sermayeli işletmelerden uygun görülenlerin merkeze aktaracağı payı % 4'e kadar yükseltmeye Sağlık Bakanı yetkilidir. Merkeze aktarılan

*% 2 oranına kadar olan paya ilave olarak alınacak tutarlar, bu fıkra da belirtilen amaçlar dışında kullanılamaz.”*

### **III- İLK İNCELEME**

Anayasa Mahkemesi İctüzüğü'nün 8. maddesi uyarınca Tülay TUĞCU, Haşim KILIÇ, Sacit ADALI, Fulya KANTARCIOĞLU, Ahmet AKYALÇIN, Mehmet ERTEN, A.Necmi ÖZLER, Serdar ÖZGÜLDÜR, Şevket APALAK, Serruh KALELİ ve Osman Alifeyyaz PAKSÜT'ün katılmalarıyla 19.9.2005 günü yapılan ilk inceleme toplantısında, dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

### **IV- ESASIN İNCELENMESİ**

Başvuru kararı ve ekleri, işin esasına ilişkin rapor, itiraz konusu Yasa kuralı, dayanan Anayasa kuralları ve bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

İptali istenilen kural Mahkememizin 29.11.2005 günlü, E.2005/6, K.2005/93 sayılı kararı ile iptal edildiğinden konusu kalmayan istem hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar verilmesi gerekir.

### **V- SONUÇ**

28.12.2004 günlü, 5277 sayılı “2005 Mali Yılı Bütçe Kanunu”nun 37. maddesinin (d) fıkrası, 29.11.2005 günlü, E. 2005/6, K. 2005/93 sayılı kararla iptal edildiğinden bu fıkra ya ilişkin KONUSU KALMAYAN İSTEM HAKKINDA KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA, 29.11.2005 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

|             |              |             |
|-------------|--------------|-------------|
| Başkan      | Başkanvekili | Üye         |
| Tülay TUĞCU | Haşim KILIÇ  | Sacit ADALI |

|                    |                |              |
|--------------------|----------------|--------------|
| Üye                | Üye            | Üye          |
| Fulya KANTARCIOĞLU | Ahmet AKYALÇIN | Mehmet ERTEN |

**Esas Sayısı : 2005/96**  
**Karar Sayısı : 2005/94**

Üye

Mustafa YILDIRIM

Üye

A. Necmi ÖZLER

Üye

Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye

Serruh KALELİ

Üye

Osman Alifeyyaz PAKSÜT